

Рейтинговий звіт KMNS 001-009 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Кам'янська міська територіальна громада
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	10.12.2019 р.
Дата оновлення:	07.12.2023 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA- (Контрольний список)
Прогноз:	негативний

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за I півріччя 2023 року та очікуваних показників на 2023 рік в цілому, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	10.12.2019	21.01.2020	28.09.2020	16.02.2021	19.10.2021	28.02.2022
Рівень рейтингу	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку

Дата	21.07.2022	15.11.2022	27.06.2023	07.12.2023
Рівень рейтингу	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-
Прогноз	негативний	негативний	негативний	негативний
Рейтингова дія	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «->» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Негативний прогноз вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Внесення рейтингу до Контрольного списку означає, що агентство розглядає питання про зміну рейтингу у зв'язку з подіями або тенденціями, що розвиваються, і які можуть істотно вплинути на кредитоспроможність власника цього рейтингу.

Рівень кредитного рейтингу Кам'янської міської територіальної громади підтримується:

- достатнім рівнем бюджетної забезпеченості громади: співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету Кам'янської міської територіальної громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в I півріччі 2023 року становило 87,2%;
- зростанням обсягу доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) за результатами 2022 року та I півріччя 2023 року;
- високим рівнем економічного розвитку громади, що забезпечується роботою підприємств потужного промислового комплексу;
- помірним рівнем прямого боргового навантаження бюджету громади.

Рівень кредитного рейтингу Кам'янської міської територіальної громади обмежується:

- негативним впливом наслідків російської військової агресії проти України на фінансовий ринок, економіку країни в цілому, соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів та рівень реальних доходів населення;
- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків унаслідок низького рівня диверсифікації промислового комплексу міста за видами економічної діяльності та суттєвої концентрації надходжень до бюджету громади за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства.

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	11
1.1. НАСЕЛЕННЯ ТА СТАН РИНКУ ПРАЦІ	12
1.2. ПРОМИСЛОВІСТЬ	15
1.3. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	19
2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	21
2.1. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	21
2.2. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ.....	22
3. БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	25
3.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ МІСТА КАМ'ЯНСЬКЕ	25
3.2. ЛІКВІДНІСТЬ	29
3.3. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ	30
3.4. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ	35
4. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ГРОМАДИ	39
4.1. БОРГОВА ІСТОРІЯ.....	39
4.2. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ.....	39
ВИСНОВОК	43
ДОДАТКИ	44
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 1	45
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 2	46
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 3	47
Додаток до РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ № 4	48

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Кам'янське – адміністративний центр Кам'янського району Дніпропетровської області та Кам'янської міської територіальної громади. Місто Кам'янське, що розташовано на берегах Кам'янського водосховища, у середній течії Дніпра, нижче греблі Середньодніпровської ГЕС, відноситься до переліку найбільших міст області.

До складу Кам'янської міської територіальної громади станом на дату складання цього звіту входили 3 громади: місто Кам'янське, селище міського типу Карнаухівка та село Світле. Кам'янська міська територіальна громада є самоврядною територіальною одиницею, в межах якої громада здійснює місцеве самоврядування, має свою комунальну власність, бюджет та органи місцевого самоврядування.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Кам'янське

Назва показника	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023	Темп росту до I півр. 2022, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	240,3	238,8	236,9	226,9	226,6*	н/д	н/д
Середньооблікова чисельність штатних працівників**, тис. осіб	45,0	42,3	43,5	н/д	н/д	н/д	н/д
Середньомісячна заробітна плата**, грн.	8 328,6	10 665,6	11 535,8	н/д	н/д	н/д	н/д
Заборгованість із виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	3,0	14,6	7,6	13,2	н/д	н/д	н/д
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	56 010,7	51 855,3	49 394,0	н/д	н/д	н/д	н/д
Доходи бюджету, млн. грн.	2 668,9	2 820,1	2 151,4	2 546,2	2 379,9	1 486,5	121,3
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	2 654,9	2 836,2	2 345,5	2 836,7	2 278,1	1 325,4	123,7
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	178,5	489,4	378,7	313,2	82,7***

* осіб станом на 01.02.2022 р.

** розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Дніпропетровській області, що надаються окремо за кожний квартал, починаючи з 01.01.2017 р.

*** темп росту до показника станом на 01.01.2023 р.

Соціальна сфера та економіка громади

За чисельністю населення (226,6 тис. осіб станом на 01.02.2022 р.) Кам'янське належить до середніх міст України. Зважаючи на структуру економіки Кам'янського – одного з важливих промислових центрів України – для громади характерною є залежність динаміки розвитку ринку праці від ефективної діяльності містоутворюючих підприємств, передусім металургійного комплексу, а також з виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування.

За результатами 2016-2020 рр. рівень зайнятості мешканців громади залишався високим – питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста майже в усіх періодах (крім 2019 року) перевищувала відповідний показник по Україні в цілому, а темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників були високими.

Починаючи з 24 лютого 2022 року суттєвий вплив на розвиток ринку праці країни в цілому та її окремих громад чинять наслідки російської військової агресії проти України. Протягом 2022 року та I півріччя 2023 року, незважаючи на складні умови господарювання, провідні підприємства Кам'янського продовжували працювати, забезпечуючи робочими місцями мешканців громади. Рівень зайнятості населення та динаміка рівня оплати праці впливають на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016-2022 рр. та I півріччя 2023 року зростали. За результатами I півріччя 2023 року обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб зросли на 4,2% до відповідного показника у I півріччі 2022 року, рівень виконання плану був високим.

Економічний потенціал міста Кам'янське характеризується, передусім, потужним багатогалузевим промисловим комплексом. Місто має також розгалужену транспортну мережу, розвинену комунальну інфраструктуру, мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності помірний. При цьому зберігається залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності провідних промислових підприємств. Основними платниками обов'язкових платежів до бюджету громади є підприємства промисловості (металургійного комплексу, з виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування). Рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини бюджету є високим, крім того зберігається суттєва залежність від окремих основних платників.

Починаючи з 24 лютого 2022 року економіка України функціонує в дуже складних умовах. Активні військові дії, які були розгорнуті російськими окупантами на території України, призвели до руйнування та знищення інфраструктури окремих населених пунктів, призупинки або повної зупинки діяльності підприємств та організацій, в тому числі внаслідок руйнування виробничих потужностей. Порушення взаємозв'язків між регіонами, бізнес-зв'язків та логістики створили умови для дефіциту товарів та призвели до зростання цін, передусім на продукти харчування та паливо. Також мало місце зменшення реальних доходів населення, гуманітарна криза в місцях активних бойових дій та, відповідно, збільшення кількості вимушено переміщених осіб (у тому числі за кордон). Після глибокого падіння на початку війни економіка України у II-III кварталах 2022 року поступово відновлювалась, що було забезпечено поступовим звільненням земель України від окупантів, адаптацією бізнесу до нових умов, переорієнтацією низки видів діяльності на воєнні потреби, поверненням частини внутрішньо переміщених осіб та вимушених мігрантів до місць постійного проживання та поновленням роботи чорноморських портів після відкриття «зернового коридору». Водночас у IV кварталі 2022 року відновлення економіки призупинилось через наслідки масштабних атак росії на енергетичну інфраструктуру. За даними Державної служби статистики України, скорочення реального ВВП за підсумками 2022 року становило 29,1% до відповідного показника 2021 року в порівняних цінах.

На початку 2023 року економіка країни повернулася до відновлення завдяки значно ліпшій ситуації в енергетиці, подальшому пристосуванню бізнесу та населення до умов війни та міжнародній підтримці. Але високі безпекові ризики та дефіцит електроенергії продовжують обмежувати економічну активність і у поточному році. Крім того, негативно впливали на економіку країни російський саботаж роботи «зернового коридору», торговельні обмеження для української агропродукції з боку низки країн ЄС та нові руйнування інфраструктурних об'єктів. Ці чинники зумовили скорочення експорту України в II кварталі 2023 року та стримуватимуть відновлення економіки надалі. Зберігається також невизначеність щодо подальшого розвитку подій та залишаються незрозумілими остаточні наслідки воєнних дій для економіки та фінансової системи країни. За підсумками I кварталу 2023 року скорочення реального ВВП становило 10,5% до відповідного показника у I кварталі 2022 року в порівнянних цінах, натомість у II кварталі реальний ВВП зріс на 19,5% до аналогічного періоду попереднього року.

Промисловий комплекс міста Кам'янське є базовим з точки зору формування економічного профілю міста та регіону. Виробничу діяльність у місті здійснюють 33 великих і середніх підприємства, серед яких є найбільші роботодавці міста та платники податків до місцевого бюджету. Промисловий комплекс міста концентрований за основними підприємствами та галузями. Провідними галузями промислового комплексу міста є металургія, хімічна та коксохімічна галузі, машинобудування та електроенергетика.

Протягом I півріччя 2023 року підприємствами промислового комплексу громади було збільшено обсяги промислового виробництва електроенергії та цементу. При цьому скоротились обсяги виробництва чавуну та сталі, вантажних вагонів, продукції хімічної галузі. Чутливість промислового комплексу міста Кам'янське до негативних загальнодержавних факторів залишається значною.

Економіка Кам'янської міської територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Більша частина продукції, що виготовляють підприємства громади, сертифікована та відповідає світовому рівню якості. Промислова спеціалізація громади визначається, насамперед, експортоорієнтованими металургійним комплексом та хімічною промисловістю, які є уразливими до змін зовнішньоекономічної кон'юнктури. Основу товарної структури експорту підприємств громади складає продукція переробної промисловості – чавун, прокат, трубна заготовка, напівоброблені залізничні осі, арматура, катанка, карбамід, аміак, сировина коксохімічна, пек та смола кам'яновугільні, бензол, сульфат амонію, лакофарбова продукція.

Комунальна власність та комунальне господарство

Розгалужене житлово-комунальне господарство міста Кам'янське забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, проводиться робота у напрямку реалізації у цій сфері інвестиційних проектів спільних з міжнародними фінансовими організаціями, а також залучаються позикові кошти до бюджету розвитку. Починаючи з 24 лютого 2022 року видатки бюджету громади на

галузь здійснюються з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», відповідно до яких більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування.

Кам'янська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Обсяги надходжень від приватизації комунального майна та продажу земельних ділянок не мають сталої динаміки, тоді як надходження від оренди землі та майна залишалися важливими постійними джерелами наповнення загального фонду місцевого бюджету. У I півріччі 2023 року Кам'янська міська рада здійснювала продаж земельних ділянок та майна, а також продовжила передачу в оренду об'єктів комунальної власності. У поточному році динаміка надходжень від оренди комунального майна та землі покращилась. Загалом, за результатами I півріччя 2023 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів зросла та становила 31,1% (28,1% у I півріччі 2022 року) та, як і раніше, суттєво перевищувала аналогічні показники по місцевих бюджетах у цілому.

Бюджет громади

Кам'янська міська територіальна громада має власний єдиний бюджет, який ухвалюється Кам'янською міською радою. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Департамент фінансів міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території громади, загальну організацію бюджетного процесу в місті та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. В місті Кам'янське забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету Кам'янської міської територіальної громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету громади.

У 2022 та поточному роках на темпи росту доходів бюджету громади значною мірою впливали наслідки російської військової агресії проти України. Протягом 2022 року та I півріччя 2023 року обсяг доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) зростає, але нижчими, ніж у 2021 році, темпами.

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету Кам'янської міської територіальної громади характерним є значний рівень галузевої концентрації джерел

наповнення доходної частини загального фонду, крім того має місце суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. Відповідно, чутливість доходної частини бюджету громади до економічних ризиків є значною, як і в більшості інших міст України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс. Рівень самостійності бюджету достатній, залежність від базової дотації у I півріччі 2023 року була низькою (у попередніх періодах цей вид трансфертів бюджет Кам'янської міської територіальної громади не отримував).

Бюджет Кам'янської міської територіальної громади за результатами виконання в I півріччі 2023 року, як і в попередніх періодах, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет громади за підсумками I півріччя 2023 року виконано з профіцитом обсягом 161,12 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 244,26 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 83,14 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку. Також за рахунок коштів бюджету розвитку здійснювались витрати на погашення місцевих запозичень відповідно до укладених угод.

Ліквідність бюджету громади за результатами 2020-2022 рр. перебувала на невисокому рівні за загальним фондом та помірному рівні за спеціальним фондом. У I півріччі 2023 року показники ліквідності зросли до високого рівня за загальним та спеціальним фондами. Короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів не залучалися.

Протягом I півріччя 2023 року до доходної частини бюджету громади надійшло 1 486,5 млн. грн. Обсяг доходної частини бюджету збільшився на 21,3% до відповідного показника у I півріччі 2022 року, обсяг власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 16,8%. Починаючи з 24 лютого 2022 року на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливають негативні наслідки російської військової агресії проти України. При цьому за результатами I півріччя 2023 року динаміка надходжень за більшістю основних джерел доходів бюджету громади покращилась порівняно з минулим роком. Рівень виконання плану за доходами був високим: уточнений річний план на 2023 рік за доходами в цілому було виконано у січні-червні 2023 року на 52,2%, у тому числі відповідні планові річні показники доходної частини загального фонду виконані на 52,3%, спеціального фонду – на 45,9%.

Обсяг видаткової частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади за результатами I півріччя 2023 року становив 1 325,4 млн. грн., що на 23,7% більше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2023 рік річний план за видатками бюджету було виконано у січні-червні поточного року на 48,4%.

Основними напрямками видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю». За більшістю основних напрямів обсяг видатків зростає.

Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету громади другий рік поспіль була невисокою (7,9% у I півріччі 2023 року), що зумовлено особливостями казначейського обслуговування бюджетів в умовах воєнного стану.

Протягом I півріччя 2023 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Кам'янської міської ради та здійснювались витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод, питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою.

Боргові зобов'язання міста

Боргова політика Кам'янської міської ради визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з енергоефективності на території Кам'янської міської територіальної громади, будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурної сфери. Кам'янське має позитивну кредитну історію. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувались відповідно до укладених угод у повному обсязі.

Станом на 01.07.2023 р. обсяг прямого боргу Кам'янської міської ради (без урахування позик, залучених із єдиного казначейського рахунку) становив 313,2 млн. грн. Пряме боргове навантаження доходної частини бюджету громади перебувало на помірному рівні. Місцеві гарантії Кам'янською міською радою не надавались.

1. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

Економічний потенціал міста Кам'янське характеризується, передусім, потужним багатогалузевим промисловим комплексом. Місто має також розгалужену транспортну мережу, розвинену комунальну інфраструктуру, мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності помірний. Протягом усього аналізованого періоду зберігається залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності провідних промислових підприємств.

Основними платниками обов'язкових платежів до бюджету громади є підприємства промисловості (з виробництва коксу та металургійної промисловості, хімічної промисловості та машинобудування). Рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини бюджету є високим, крім того зберігається суттєва залежність від окремих основних платників.

Починаючи з 24 лютого 2022 року економіка України функціонує в дуже складних умовах. Активні військові дії, які були розгорнуті російськими окупантами на території України, призвели до руйнування та знищення інфраструктури окремих населених пунктів, призупинки або повної зупинки діяльності підприємств та організацій, в тому числі внаслідок руйнування виробничих потужностей. Порушення взаємозв'язків між регіонами, бізнес-зв'язків та логістики створили умови для дефіциту товарів та призвели до зростання цін, передусім на продукти харчування та пальне. Також мало місце зменшення реальних доходів населення, гуманітарна криза в місцях активних бойових дій та, відповідно, збільшення кількості вимушено переміщених осіб (у тому числі за кордон). Після глибокого падіння на початку війни економіка України у II–III кварталах 2022 року поступово відновлювалась. Пожвавлення економічної активності у II–III кварталах 2022 року було забезпечено поступовим звільненням земель України від окупантів, адаптацією бізнесу до нових умов, переорієнтацією низки видів діяльності на воєнні потреби, поверненням частини внутрішньо переміщених осіб та вимушених мігрантів до місць постійного проживання та поновленням роботи чорноморських портів після відкриття «зернового коридору». Водночас у IV кварталі 2022 року відновлення економіки призупинилось через наслідки масштабних атак росії на енергетичну інфраструктуру. За даними Державної служби статистики України, скорочення реального ВВП за підсумками 2022 року становило 29,1% до відповідного показника 2021 року в порівнянних цінах.

На початку 2023 року економіка країни повернулася до відновлення завдяки значно ліпшій ситуації в енергетиці, подальшому пристосуванню бізнесу та населення до умов війни та міжнародній підтримці. Але високі безпекові ризики та дефіцит електроенергії продовжують обмежувати економічну активність і у поточному році. Крім того, негативно впливали на економіку країни російський саботаж роботи "зернового коридору", торговельні обмеження для української агропродукції з боку низки країн ЄС та нові руйнування інфраструктурних об'єктів. Ці чинники зумовили скорочення експорту України в II кварталі 2023 року та стримуватимуть відновлення економіки надалі. Зберігається також невизначеність щодо подальшого розвитку подій та залишаються незрозумілими остаточні наслідки воєнних дій для економіки та фінансової системи країни.

За даними Державної служби статистики України, скорочення реального ВВП за підсумками I кварталу 2023 року становило 10,5% до відповідного показника у I кварталі 2022 року в порівнянних цінах, натомість у II кварталі реальний ВВП зріс на 19,5% до аналогічного періоду попереднього року.

Наслідки російської військової агресії проти України чинять суттєвий вплив на рівень соціально-економічного розвитку усіх громад України та стан місцевих фінансів. Рівень економічного розвитку Кам'янської міської територіальної громади протягом I півріччя 2023 року, як і в попередніх періодах, був високий, що забезпечувалося роботою підприємств потужного промислового комплексу міста, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків є суттєвою.

1.1. Населення та стан ринку праці

За чисельністю населення місто Кам'янське належить до середніх міст України. Станом на 01.01.2022 р. чисельність наявного населення міста становила 226,9 тис. осіб., станом на 01.02.2022 р. – 226,6 тис. осіб. Дані щодо динаміки чисельності наявного населення міста Кам'янське протягом 2016-2021 рр.¹ (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1. Динаміка показників демографічних процесів у місті Кам'янське та в Україні, тис. осіб

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Місто						
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	244,2	242,0	240,3	238,8	236,9	226,9
Природний приріст населення, тис. осіб	-1,6	-1,7	-2,0	-2,1	-2,3	н/д
Механічний приріст населення, тис. осіб	-0,4	-0,5	0,3	0,6	0,4	н/д
Україна						
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	42 584,5	42 386,4	42 153,2	41 902,4	41 588,4	41 167,3
Природний приріст населення, тис. осіб	-186,6	-210,1	-251,8	-272,3	-323,4	-442,28
Механічний приріст населення, тис. осіб	10,6	12,0	18,6	21,5	9,3	21,26

Джерело: Кам'янська міська рада, Державна служба статистики України

Зважаючи на структуру економіки Кам'янського – одного з важливих промислових центрів України – для міста характерною є залежність динаміки розвитку ринку праці від ефективної діяльності містоутворюючих підприємств, передусім металургійного комплексу, а також з виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування. Основними роботодавцями є такі великі промислові підприємства, як: ПРАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ» (8,6 тис. осіб штатних працівників станом на 01.07.2023 р.), АТ «ДНПРОАЗОТ» (3,3 тис. осіб), ПРАТ «ЮЖКОКС» (1,15 тис. осіб), ПРАТ «ДНПРОВАГОНМАШ» (0,8 тис. осіб), ПРАТ «ДНПРОВСЬКИЙ ЗАВОД МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ» (0,53 тис. осіб), ДП «СМОЛИ» (0,12 тис. осіб), а також АТ «ДНПРОВСЬКА ТЕЦ» (0,4 тис. осіб) та ФІЛІЯ «СЕРЕДНЬОДНІПРОВСЬКА ГЕС»

¹ Відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» інформація щодо демографічної ситуації починаючи з 24 лютого 2023 року територіальними органами державної статистики не формувалась та не оприлюднювалась

ПРАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» (0,3 тис. осіб). Суттєву роль у забезпеченні зайнятості мешканців міста має малий та середній бізнес.

Протягом 2015-2019 рр. умови діяльності промислових підприємств, зокрема металургійної галузі, машинобудування та хімічної промисловості, залишалися складними, що негативно впливало на показники зайнятості населення. В певні періоди мало місце скорочення зайнятих на окремих провідних підприємствах, а також застосовувались вимушені адміністративні відпустки та скорочення робочого часу. Відповідно, середньооблікова чисельність штатних працівників по місту в цілому у цей період зберігала тенденцію до скорочення. З другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусу, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. Зважаючи на структуру та особливості економіки Кам'янського (значна частина мешканців зайнята на великих промислових підприємствах), запровадження карантину мало помірний вплив на показники ринку робочої сили та доходів населення міста у 2020 та 2021 роках. Містоутворюючі підприємства продовжували роботу у період жорсткого карантину в повному обсязі та забезпечували постійний попит на трудові ресурси та високий рівень офіційної зайнятості.

Розвиток ринку праці міста Кам'янське протягом 2016-2020 рр.² характеризувався збереженням високого рівня зайнятості населення – питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста майже у всіх періодах перевищувала відповідний показник по Україні в цілому (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Динаміка основних показників ринку праці (без урахування малого бізнесу) в місті Кам'янське та в Україні

Показник	2016	2017	2018	2019	2020
Місто					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	49,5	47,4*	45,0*	42,3*	43,5*
Темпи росту до попереднього періоду, %	96,3	95,7	95,0	93,9	102,9
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	20,3	19,6	18,7	17,7	18,4
Україна					
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	7 868,1	7 679,0	7 661,0	7 443,0	7 345,2
Темпи росту до попереднього періоду, %	97,6	97,6	99,8	97,6	98,7
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	18,5	18,1	18,2	17,8	17,7

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Дніпропетровській області, що надаються окремо за кожний квартал

Джерело: Кам'янська міська рада, Державна служба статистики України, Головне управління статистики в Дніпропетровській області

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Кам'янського у 2018-2019 роках перевищували темпи зростання аналогічного

² починаючи з січня 2021 року показники середньооблікової чисельності штатних працівників та середньомісячної заробітної плати у розрізі окремих громад Головним управлінням статистики в Дніпропетровській області не обраховуються

показника по країні. У 2020 році середньомісячна заробітна плата працівників міста також зростала, але нижчими темпами (Таблиця 1.3).

Таблиця 1.3. Динаміка показників заробітної плати в місті Кам'янське та в Україні

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Місто					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	4 803,7	6 151,8*	8 328,6*	10 665,6*	11 535,8*
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати, %	112,7	128,1	135,4	128,1	108,2
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	5,1	3,1	3,0	14,6	7,6
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	237,8	291,4	375,0	451,0	502,2
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	2,1	1,1	0,8	3,2	1,5
Україна					
Середньомісячна заробітна плата, грн.	5 183,0	7 104,0	8 865,0	10 496,8	11 591,2
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати, %	123,6	137,1	124,8	118,4	110,4
Заборгованість за виплатою заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.	1 791,0	2 368,4	1 455,7	3 034,4	1 878,4
Середньомісячний ФОП, млн. грн.	40 780,4	54 551,6	67 914,8	78 127,8	85 138,9
Співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці, %	4,4	4,3	2,1	3,9	2,2

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Дніпропетровській області, що надаються окремо за кожний квартал

Джерело: Кам'янська міська рада, Державна служба статистики України, Головне управління статистики в Дніпропетровській області

Починаючи з 24 лютого 2022 року суттєвий вплив на розвиток ринку праці країни в цілому та її окремих громад чинять наслідки російської військової агресії проти України. Після значного падіння активності у лютому-березні 2022 року ринок праці поступово відновлювався у II-III кварталах 2022 року, але попит на робочі місця зростав більш швидкими темпами ніж кількість вакансій, що чинило тиск на рівень заробітної плати та, відповідно, обсяг фонду оплати праці, що оподатковується. У IV кварталі 2022 року після серії масштабних атак росії на енергетичну інфраструктуру відновлення ринку праці країни уповільнилось. Попит та пропозиція робочої сили зменшилися, а рівень безробіття залишився високим. З початку 2023 року тривало зростання попиту на робочу силу, підтримане поживленням економіки. Найвищий попит спостерігався на спеціальності, пов'язані з подальшим пристосуванням бізнесу до воєнних умов: робітничі професії, логістика, продажі і закупівлі. Також завдяки поступовому поживленню внутрішнього попиту зростала кількість вакансій в роздрібній торгівлі та сфері послуг. Пропозиція робочої сили у свою чергу стримується значною кількістю мігрантів за кордоном та воєнними потребами. Кількість українських мігрантів у I-III кварталах 2023 року залишалася значною через посилення негативних безпекових очікувань, зокрема спричинених продовженням повітряних атак та руйнуванням Каховської ГЕС.

Рівень зайнятості населення та динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016-2022 рр. та I півріччя 2023 року зростали. У 2022 році та поточному році незважаючи на складні умови господарювання провідні підприємства Кам'янського

продовжували працювати, забезпечуючи робочими місцями мешканців громади. За результатами 2022 року обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб збільшився на 2,7% до відповідного показника 2021 року, але рівень виконання плану становив лише 83,5% річного показника. У I півріччі 2023 року обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб зросли на 4,2% до відповідного показника у I півріччі 2022 року, рівень виконання плану був високим.

За чисельністю населення (226,6 тис. осіб станом на 01.02.2022 р.) Кам'янське належить до середніх міст України. Зважаючи на структуру економіки Кам'янського – одного з важливих промислових центрів України – для громади характерною є залежність динаміки розвитку ринку праці від ефективної діяльності містоутворюючих підприємств, передусім металургійного комплексу, а також з виробництва коксу, хімічної промисловості та машинобудування.

За результатами 2016-2020 рр. рівень зайнятості мешканців громади залишався високим – питома вага зайнятих на підприємствах основного кола статистичної звітності у загальній чисельності наявного населення міста майже в усіх періодах (крім 2019 року) перевищувала відповідний показник по Україні в цілому, а темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників були високими.

Починаючи з 24 лютого 2022 року суттєвий вплив на розвиток ринку праці країни в цілому та її окремих громад чинять наслідки російської військової агресії проти України. Протягом 2022 року та I півріччя 2023 року, незважаючи на складні умови господарювання, провідні підприємства Кам'янського продовжували працювати, забезпечуючи робочими місцями мешканців громади. Рівень зайнятості населення та динаміка рівня оплати праці впливає на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016-2022 рр. та I півріччя 2023 року зростали. За результатами I півріччя 2023 року обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб зросли на 4,2% до відповідного показника у I півріччі 2022 року, рівень виконання плану був високим.

1.2. Промисловість

Стратегічною галуззю економіки громади є промисловість. Місто Кам'янське є одним із великих промислових центрів країни, підприємства промислового комплексу визначають економічний профіль міста та є найбільшими роботодавцями та великими платниками податків до бюджетів усіх рівнів. У поточному році промисловий комплекс міста Кам'янське налічує 33 великих і середніх підприємства (у тому числі 4 підприємства економічно-визначальні).

Серед основних видів промислової продукції, що виробляється міськими підприємствами, є: чавун, сталь, прокат, кокс, цемент, мінеральні добрива, промислові та магістральні вагони. Найбільшими промисловими підприємствами міста є: ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ», АТ «ДНПРОАЗОТ», ПрАТ «ЮЖКОКС», ПрАТ «ДНПРО-

ВАГОНМАШ», ТОВ ПП «ЗІП», Кам'янський завод ПРАТ «КРИВИЙ РІГ ЦЕМЕНТ», ПРАТ «ХІМДИВІЗІОН», ПРАТ «ДНІПРОВСЬКИЙ ЗАВОД МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ», ФІЛІЯ «СЕРЕДНЬОДНІПРОВСЬКА ГЕС» ПРАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО».

Чутливість промислового комплексу міста Кам'янське до негативних загальнодержавних факторів є значною. Обсяги реалізованої промислової продукції за більшістю основних галузей протягом 2016-2020³ рр. не мали сталої динаміки – в окремі періоди мало місце погіршення діяльності провідних підприємств металургійної галузі, хімічної та коксохімічної галузей, а також машинобудування, що у свою чергу впливало на динаміку надходжень до бюджету громади податкових платежів. У розрахунку на 1 мешканця обсяг реалізованої продукції підприємствами міста щорічно суттєво перевищував аналогічний показник по країні (у 3,5 – 4 рази).

Таблиця 1.4. Динаміка основних показників промислового комплексу в місті Кам'янське та в Україні

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Місто						
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по місту, млн.грн.	36 789,2	32 303,9	40 276,3	56 010,7	51 855,3	49 394,0
Темп росту обсягів реалізації (місто), %	139,2	87,8	124,7	139,1	92,6	95,3
Середній обсяг реалізації промислової продукції по місту у розрахунку на одного мешканця, грн.	149 428,1	132 284,6	166 431,0	233 086,7	217 120,2	208 501,5
Україна						
Обсяг реалізованої продукції в діючих цінах по країні, млн.грн.	1 496 013,0	1 767 093,3	2 153 031,3	2 508 579,5	2 480 804,2	2 481 148,5
Темп росту обсягів реалізації (країна), %	125,1	118,1	121,8	116,5	98,9	100,0
Середній обсяг реалізації промислової продукції по Україні в розрахунку на одного мешканця, грн.	36 789,2	32 303,9	40 276,3	56 010,7	59 204,3	59 659,7

Джерело: Кам'янська міська рада, Державна служба статистики України

У лютому-березні 2022 року в умовах повномасштабної війни мало місце суттєве падіння економічної активності по всій території України через розриви ланцюгів постачання та виробництва, невизначеність та збільшення ризиків, вплив робочої сили та додаткові витрати. Починаючи з II кварталу 2022 року частина українських підприємств поступово відновлювала роботу, але значна їх кількість працювала із нижчим за довоєнний стан рівнем завантаженості. Відновлення роботи окремих галузей промисловості було, в тому числі, забезпечено налагодженням логістики, релокацією окремих підприємств у більш безпечні регіони, поступовим звільненням окупованих територій, переорієнтацією на воєнні потреби підприємств харчової, фармацевтичної, легкої промисловості та машинобудування. Крім того, заміщення імпорту добрив з російської федерації та білорусі підтримало вітчизняну хімічну промисловість, а стійкий видобуток енергетичних ресурсів – добувну. Відновлення промислового виробництва в IV кварталі 2022 року уповільнилось через атаки росії на енергетичну інфраструктуру країни, які призвели до суттєвого дефіциту електроенергії. Частина підприємств адаптувалася до перебоїв з енергопостачанням, закупаючи засоби автономного енергоживлення, але працювала на нижчому рівні потужностей. Інша частина бізнесу не мала змоги пристосуватися до таких умов через особливості

³ починаючи з січня 2021 року показники обсягів реалізованої продукції у розрізі окремих громад Головним управлінням статистики в Дніпропетровській області не обраховуються

виробничих процесів та обмеженість фінансових ресурсів. Зокрема, наприкінці року погіршилася ситуація в металургійному комплексі країни, яка і до цього була складною через значні руйнування та обмежені експортні можливості.

У першій половині 2023 року, завдяки налагодженню енергопостачання, поживленню зовнішнього попиту, в умовах розширення пропускної здатності західних прикордонних переходів, поліпшилася ситуація в металургії та добуванні руд, тваринництві та харчовій промисловості. Ремонти в енергетиці підтримали добувну промисловість та машинобудування, а попит на добрива – хімічну промисловість. Бюджетне фінансування сприяло подальшому зростанню промислових видів діяльності, орієнтованих на оборонні потреби. При цьому безпекові ризики залишалися значними: економічну активність пригнічували масштабні обстріли та руйнування Каховської ГЕС. Також має місце дефіцит кваліфікованого персоналу, зумовлений міграційним фактором та зростаючими воєнними потребами.

Протягом I півріччя 2023 року у металургійному секторі промислового комплексу Кам'янської міської територіальної громади виготовлено 918 тис. тонн чавуну (92% від показника аналогічного періоду попереднього року), 1032 тис. тонн сталі (98%), 87,4 тис. тонн цементу (132,6%), 921,2 млн. кВт/год електроенергії (143,3%). Підприємствами машинобудівної галузі громади було випущено 200 вантажних вагонів (на 35% менше показника аналогічного періоду попереднього року). При цьому продовжило скорочуватись виробництво продукції хімічної галузі внаслідок запровадження режиму простою на основних підприємствах, у тому числі через урахування вимог безпеки.

Промисловий комплекс міста суттєво концентрований за основними підприємствами та галузями. Близько 2/3 загального обсягу реалізованої продукції у попередніх періодах припадало на металургійний комплекс. Крім металургії, провідними галузями промислового комплексу міста є хімічна промисловість, коксохімічна галузь, електроенергетика, виробництво неметалевої продукції та машинобудування.

Найбільшим підприємством громади є ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ» (до 14.02.2022 року – ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод»⁴), на якому зайнято 8,6 тис. осіб штатних працівників (понад 9 тис. працівників у 2022 році). Підприємство, що спеціалізується на випуску чавуну, сталі, прокату, агломерату та коксу, входить до групи Метінвест – міжнародної вертикально інтегрованої групи металургійних і гірничодобувних компаній. У металургійному підрозділі ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ» функціонують чотири основні виробничі цехи: агломераційний, доменний, конвертерний та прокатний. У коксохімічному – п'ять основних цехів: вуглепідготовчий, смолопереробний, коксовий, цех уловлювання хімічних продуктів коксування та цех сіркоочищення. До найбільших підприємств металургійної галузі громади входять також: дочірнє підприємство «ДНПРОДЗЕРЖИНСЬКИЙ СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД», ТДВ «ЗАВОД МЕТИЗ», підприємство об'єднання громадян «ПАРУС-МЕТИЗ» Українського товариства глухих та ТОВ НВО «ДНПРОФМАШ».

⁴ У липні 2021 року ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» було визнано переможцем торгів за результатами аукціону з продажу майнового комплексу ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» у рамках процедури санації підприємства

Виробництво коксу та коксохімічної продукції здійснюється підприємствами ПрАТ «ЮЖКОКС» та підрозділом коксохімічного виробництва ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ».

Провідними підприємствами хімічної галузі є: АТ «ДНПРОАЗОТ», ПрАТ «ДНПРОВСЬКИЙ ЗАВОД МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ», ТОВ ПП «ЗП», ПрАТ «ХІМДИВІЗІОН» та ДП «СМОЛИ». Найбільше підприємство галузі – АТ «ДНПРОАЗОТ» – провідний постачальник мінеральних добрив, продуктів базової хімії (їдкого натрію та синтетичної соляної кислоти), гіпохлориту натрію, товарів народного споживання та єдине підприємство в Україні по виробництву рідкого хлору, що застосовується для стерилізації питної води й очищення стічних вод. Підприємство є одним із найбільших експортерів міста. Слід зазначити, що суттєве зростання цін на енергоресурси, зокрема на газ, протягом усього аналізованого періоду негативно впливало на результати діяльності підприємств хімічної галузі та, в окремі періоди, призводило до призупинення або обмеження виробництва.

До найбільших підприємств машинобудівної галузі міста належить ПрАТ «ДНПРОВАГОНМАШ», яке спеціалізується на виготовленні вантажних вагонів для магістральних залізничних доріг і різних галузей промисловості, здійсненні капітального та деповського ремонту вантажних вагонів та виробництві альтернативних видів продукції (контейнерів, сільськогосподарської техніки).

Значну питому вагу в обсягах реалізації промислової продукції підприємств міста має енергетична галузь. На території міста здійснює діяльність Середньодніпровська ГЕС потужністю 352 тис. кВт, яка входить до складу ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» та є одним із найпотужніших постачальників електричної енергії Дніпропетровської області та України.

Чутливість промислового комплексу міста Кам'янське до негативних загальнодержавних факторів залишається значною. Протягом 2015-2022 років та I півріччя 2023 року вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Кам'янське був суттєвим, на обсяги надходжень податків та зборів до бюджету громади – помірним.

Промисловий комплекс міста Кам'янське є базовим з точки зору формування економічного профілю міста та регіону. Виробничу діяльність у місті здійснюють 33 великих і середніх підприємства, серед яких є найбільші роботодавці міста та платники податків до місцевого бюджету. Промисловий комплекс міста концентрований за основними підприємствами та галузями. Провідними галузями промислового комплексу міста є металургія, хімічна та коксохімічна галузі, машинобудування та електроенергетика.

Протягом I півріччя 2023 року підприємствами промислового комплексу громади було збільшено обсяги промислового виробництва електроенергії та цементу. При цьому скоротились обсяги виробництва чавуну та сталі, вантажних вагонів, продукції хімічної галузі. Чутливість промислового комплексу міста Кам'янське до негативних загальнодержавних факторів залишається значною.

1.3. Зовнішньоекономічна діяльність

Промислові підприємства Кам'янського входять до переліку основних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності Дніпропетровської області. Більша частина продукції, що виготовляють підприємства громади, сертифікована та відповідає світовому рівню якості. Провідними підприємствами експортерами-імпортерами є: ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ», АТ «ДНПРОАЗОТ», ПрАТ «ЮЖКОКС», ТОВ ПП «ЗІП», ДП «СМОЛИ». Зважаючи на те, що основним промисловим підприємством громади притаманна експортна орієнтованість, чутливість промислового комплексу до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є значною.

Основу товарної структури експорту підприємств громади складає продукція переробної промисловості – чавун, прокат, трубна заготовка, напівоброблені залізничні осі, арматура, катанка, карбамід, аміак, сировина коксохімічна, пек та смола кам'яновугільні, бензол, сульфат амонію, лакофарбова продукція.

Протягом 2019-2020⁵ рр., на відміну від двох попередніх років, зовнішньоторговельний товарооборот у м. Кам'янському скорочувався, передусім за рахунок зменшення надходжень імпорту. У розрахунку на 1 мешканця обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств міста щорічно перевищував середній показник по країні.

Таблиця 1.5. Динаміка показників зовнішньої торгівлі у місті Кам'янське та в Україні

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Місто						
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	1 201,6	926,3	1 081,5	1 273,4	977,2	956,2
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	160,8	77,1	116,8	117,7	76,7	97,8
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	4 880,7	3 793,1	4 469,2	5 299,3	4 091,6	4 036,2
Україна*						
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	75 637,1	75 611,4	92 865,1	104 481,0	110 844,0	103 304,2
Темпи росту зовнішньоторговельного товарообороту, %	69,8	100,0	122,8	112,5	106,1	93,2
Зовнішньоторговельний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, доларів США	1 768,9	1 775,6	2 190,9	2 478,6	2 645,3	2 484,0

* дані наведено без урахування неконтрольованих територій

Джерело: Кам'янська міська рада, Державна служба статистики України

За підсумками 2022 року за розрахунковими показниками зовнішньоторговельний оборот (товарів та послуг) підприємств громади становив 894,9 млн. дол. США, у тому числі експорт - 800,6 млн. дол. США (на 36,7% менше обсягу 2021 року), імпорт – 94,3 млн. дол. США (на 44,7% менше до показника 2021 року). Коефіцієнт покриття експортом імпорту складає 8,5.

⁵ починаючи з січня 2021 року показники обсягів експорту та імпорту товарів та послуг у розрізі окремих громад Головним управлінням статистики в Дніпропетровській області не обраховуються

Економіка Кам'янської міської територіальної громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Більша частина продукції, що виготовляють підприємства громади, сертифікована та відповідає світовому рівню якості. Промислова спеціалізація громади визначається, насамперед, експортоорієнтованими металургійним комплексом та хімічною промисловістю, які є уразливими до змін зовнішньоекономічної кон'юнктури. Основу товарної структури експорту підприємств громади складає продукція переробної промисловості – чавун, прокат, трубна заготовка, напівоброблені залізничні осі, арматура, катанка, карбамід, аміак, сировина коксохімічна, пек та смола кам'яновугільні, бензол, сульфат амонію, лакофарбова продукція.

2. Комунальна власність та комунальне господарство

2.1. Житлово-комунальне господарство

Розгалужене житлово-комунальне господарство міста Кам'янське забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Для житлово-комунального господарства міста характерні проблеми, які в цілому є типовими для переважної більшості міст України, а саме: зношеність житлового фонду та будівель бюджетних установ і окремих об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури, високий рівень зносу комунальних мереж та обладнання, що у свою чергу призводить до суттєвих втрат енергоносіїв, невідповідність тарифів на житлово-комунальні послуги їх економічно обґрунтованому рівню через стрімке зростання цін на енергоресурси та матеріали, наявність заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні послуги.

Міська влада проводить роботу в напрямку покращення стану житлово-комунального господарства міста, відновлення міської інфраструктури, поліпшення надання послуг та зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, проводиться робота у напрямку реалізації у цій сфері інвестиційних проектів, спільних з міжнародними фінансовими організаціями, а також залучаються позикові кошти до бюджету розвитку для будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурної сфери⁶.

Починаючи з 24 лютого 2022 року видатки бюджету громади на галузь здійснюються з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», відповідно до яких більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування. Бюджетом громади на 2023 рік були передбачені видатки на галузь «Житлово-комунальне господарство» в обсязі 396 млн. грн., з яких було профінансовано 183,9 млн. грн. (46,4% планового річного показника).

Протягом 2023 року проводилась подальша робота з приведення тарифів на надання житлово-комунальних послуг до їх фактичної собівартості. У I півріччі 2023 року виконавчим комітетом Кам'янської міської ради прийнято рішення щодо встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послугу з постачання теплової енергії, тарифи на теплову енергію, що виробляється на установках з використанням альтернативних джерел енергії. Слід зазначити, що відповідно до Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» на час дії воєнного стану та 6 місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено, запроваджено мораторій на підвищення тарифів на ринку природного газу та у сфері теплопостачання. У зв'язку з цим, перегляд тарифів на теплову енергію на опалювальний період 2023/2024 рр. планується для бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів, крім населення.

Заборгованість з різниці тарифів, що виникає у суб'єктів господарювання щодо діяльності яких запроваджено мораторій на підвищення тарифів, має бути

⁶ докладніше у розділі 4 цього звіту («Боргові зобов'язання громади»)

компенсовано з державного бюджету. Протягом I півріччя 2023 року відшкодування тарифів на послуги житлово-комунального господарства за рахунок коштів державного бюджету не здійснювалось.

За результатами I півріччя 2023 року рівень покриття тарифами послуг з управління багатоквартирними будинками та за послугами з теплопостачання був дещо нижчим за 100%. Рівень проплати населення за усіма видами послуг був невисоким. У розрахунку на 1 мешканця загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) відповідав високому рівню боргу.

Розгалужене житлово-комунальне господарство міста Кам'янське забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, проводиться робота у напрямку реалізації у цій сфері інвестиційних проектів спільних з міжнародними фінансовими організаціями, а також залучаються позикові кошти до бюджету розвитку. Починаючи з 24 лютого 2022 року видатки бюджету громади на галузь здійснюються з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», відповідно до яких більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування.

2.2. Комунальна власність

Кам'янська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, в тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватись як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету та спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку. Слід зауважити, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна.

Земельні ресурси

Джерелами надходжень до бюджету громади є надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення та надання земельних ділянок в оренду. Впродовж I півріччя 2023 року було продано 16 земельних ділянок комунальної власності загальною площею 4,45 га, до бюджету загалом надійшло 9,5 млн. грн. (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1. Інформація щодо продажу та оренди земельних ділянок у місті Кам'янське

Показник	Од. виміру	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Продаж							
Кількість проданих земельних ділянок,	шт.	-	5	44	91	50	16
у т. ч. через аукціони	шт.	-	-	-	-	-	-
Загальна площа земельних ділянок, які були продані,	га	-	2,37	4,10	12,72	2,44	4,45
у т. ч. через аукціони	га	-	-	-	-	-	-
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	-	5 435,0	5 447,6	19 830,8	8 198,9	9 466,2
Оренда							
Кількість укладених договорів оренди на кінець року	шт.	2 100	2 152	1 894	1 742	1 771	1 769
Кількість укладених договорів оренди протягом року	шт.	263	351	325	514	231	118
Загальна площа земельних ділянок, що перебувають в оренді	га	2 056,5	2 080,7	2 093,5	2 090,1	2 111,2	2 084,5
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	405 733,5	435 385,7	435 670,9	500 808,5	562 984,0	342 946,2

Джерело: Кам'янська міська рада

Вагомим джерелом наповнення бюджету громади є кошти від оренди землі та сплати земельного податку з юридичних та фізичних осіб, які загалом формують понад 1/3 доходів загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів. За результатами I півріччя 2023 року обсяг надходжень плати за землю становив 385,7 млн. грн. (у тому числі орендна плата майже 343 млн. грн.) та збільшився порівняно з I півріччям 2022 року на 24,2%. Як і в попередніх періодах, має місце несплата окремими платниками земельних платежів.

Орендні ставки за користування земельними ділянками були встановлені Рішенням Кам'янської міської ради від 22.06.2018 р. №1105-25/VII «Про ставки земельного податку, розмір орендної плати за землю, пільги зі сплати земельного податку на території міста» (зі змінами).

Комунальне майно

У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. У I півріччі 2023 року було продано на конкурентних засадах 1 об'єкт площею 0,015 тис. кв. м (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2. Інформація щодо продажу та оренди об'єктів комунального майна в місті Кам'янське

Показник	Од. виміру	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Продаж							
Кількість реалізованих об'єктів комунальної власності	шт.	-	2	8	4	-	1
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що були приватизовані	тис. кв. м		0,4	11,2	0,3	-	0,015
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	-	951,5	11 826,6	524,5	-	90,2
Оренда							
Кількість укладених договорів оренди на кінець року	шт.	442	463	428	330	316	273
Кількість укладених договорів оренди протягом року	шт.	95	86	39	62	40	11
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що перебувають в оренді	тис. кв. м	44,3	62,7	50,1	46,6	59,0	54,1
Надійшло коштів до бюджету	тис. грн.	4 310,5	3 670,0	4 434,8	3 724,6	2 481,1	1 378,5

Джерело: Кам'янська міська рада

Загалом за результатами I півріччя 2023 року до бюджету громади надійшло 1,4 млн. грн. плати за оренду майна, що на 33% перевищило обсяг надходжень I півріччя попереднього року, рівень виконання річного плану був низьким та становив 14,2%.

З 19.06.2021 р. набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України №630 від 28.04.2021 р. «Деякі питання розрахунку орендної плати за державне майно», за якою були встановлені орендні ставки, що використовуються у разі передачі в оренду без проведення аукціону. Ставки за оренду комунального майна для бюджетних установ, організацій, закладів встановлено на рівні 3-5 відсотків від ринкової вартості майна. Користуючись правом, наданим ст.17 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», з метою раціонального використання коштів бюджету, міською радою 28.07.2021 р. було прийнято рішення «Про затвердження Методики розрахунку орендної плати за нерухоме комунальне майно територіальної громади м. Кам'янського для визначеного кола орендарів». Протягом I півріччя 2023 року орендні ставки не змінювались.

Кам'янська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Обсяги надходжень від приватизації комунального майна та продажу земельних ділянок не мають сталої динаміки, тоді як надходження від оренди землі та майна залишалися важливими постійними джерелами наповнення загального фонду місцевого бюджету. У I півріччі 2023 року Кам'янська міська рада здійснювала продаж земельних ділянок та майна, а також продовжила передачу в оренду об'єктів комунальної власності. У поточному році динаміка надходжень від оренди комунального майна та землі покращилась. Загалом, за результатами I півріччя 2023 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів зросла та становила 31,1% (28,1% у I півріччі 2022 року) та, як і раніше, суттєво перевищувала аналогічні показники по місцевих бюджетах у цілому.

3. Бюджет територіальної громади

3.1. Загальна характеристика стану місцевих фінансів міста Кам'янське

До 2020 року зведений бюджет м. Кам'янського включав міський бюджет та селищний бюджет смт Карнаухівка. Наприкінці 2019 року було створено Кам'янську міську територіальну громаду, до складу якої входять м. Кам'янське, смт Карнаухівка та с. Світле. Кам'янська міська територіальна громада має власний єдиний бюджет, який ухвалюється Кам'янською міською радою.

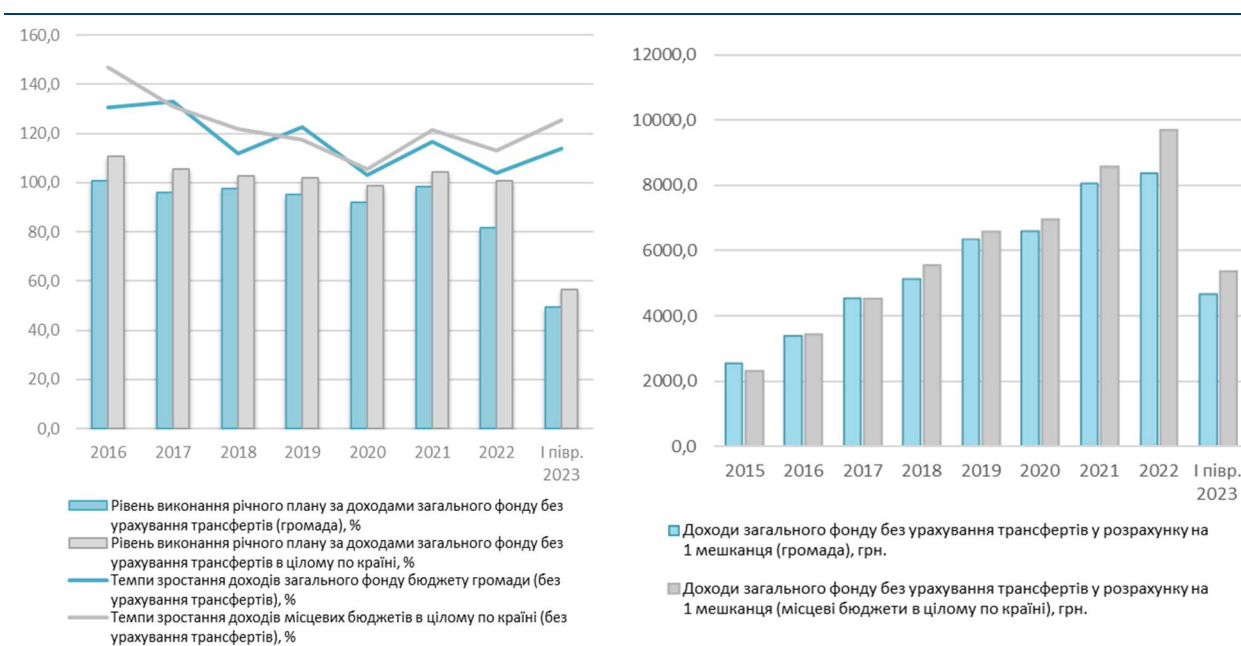
Організація бюджетного процесу громади здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Департамент фінансів міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території громади, загальну організацію бюджетного процесу в місті та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету громади. Звіти про виконання бюджету складаються щомісячно. Річні та квартальні звіти про виконання бюджету громади затверджуються міською радою за поданням виконавчих органів ради. В місті Кам'янське забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету громади.

Динаміка доходної частини бюджету міста Кам'янське (без урахування трансфертів) протягом 2015-2019 рр. була позитивною. Враховуючи суттєвий рівень чутливості господарського комплексу м. Кам'янського, зокрема великих промислових підприємств, які відносяться до переліку основних платників податків, до негативних економічних факторів, темпи зростання доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) в окремі періоди (зокрема, у 2016 та 2017 роках) були нижчі за загальнодержавні середні показники. У 2020 році, з огляду на вплив несприятливих макроекономічних умов унаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину, динаміка доходів бюджету уповільнилась – обсяг доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) скоротився на 0,5% до відповідного показника попереднього року. При цьому, зважаючи на те, що основні містоутворюючі підприємства продовжували роботу у період карантину в повному обсязі, обсяг податкових надходжень зростав протягом усього аналізованого періоду. У 2021 році позитивну динаміку зростання обсягів доходної частини бюджету громади було відновлено.

У 2022 та поточному роках на темпи росту доходів бюджету громади значною мірою впливали наслідки російської військової агресії проти України. Протягом 2022 року та

І півріччя 2023 року обсяг доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) зростає, але нижчими, ніж у 2021 році, темпами.

Малюнок 3.1. Динаміка доходної частини загального фонду бюджету громади (зліва) та бюджетної забезпеченості Кам'янської міської територіальної громади за загальним фондом (справа) у порівнянні до середніх показників по країні

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, Державна служба статистики України, Міністерство фінансів України

Рівень бюджетної забезпеченості зберігався на достатньому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2022 році становило 86,5% (94,2% у 2021 році), в I півріччі 2023 року – 87,2%.

Основні показники, що характеризують стан місцевих фінансів Кам'янської міської територіальної громади, наведено нижче (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1. Динаміка окремих бюджетних показників Кам'янської міської територіальної громади

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Структура доходної та видаткової частин місцевого бюджету						
Співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця до середнього показника по країні, %	92,9	96,9	95,2	94,2	86,5	87,2
Співвідношення базової дотації до доходної частини загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів, %	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	дотація відсутня	4,3
Концентрація доходів загального фонду бюджету за основними платниками	висока	висока	висока	висока	висока	висока
Концентрація доходів бюджету за основними платниками	висока	висока	висока	висока	висока	висока
Питома вага доходів бюджету розвитку (без урахування трансфертів) в обсязі доходів спеціального фонду бюджету (без урахування трансфертів), %	8,9	7,5	27,8	20,7	20,9	21,2
Питома вага капітальних видатків у загальній сумі видатків, %	8,7	16,3	18,4	25,2	7,1	7,9
Виконання місцевого бюджету та фінансова гнучкість						
Виконання плану за доходами загального фонду (без урахування трансфертів), %	97,4	95,1	92,2	98,3	81,8	49,4
Виконання плану за доходами спеціального фонду (без урахування трансфертів), %	114,4	112,9	92,3	103,8	47,8	45,9
Виконання плану за видатками бюджету в цілому, %	97,3	95,8	93,8	97,8	82,5	48,4
Виконання плану за доходами бюджету в цілому, %	99,3	96,9	93,9	98,8	83,4	52,2
Темп росту обсягу доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) до попереднього бюджетного періоду, %	118,3	118,4	99,5	117,6	100,5	116,8
Темп росту обсягу доходної частини бюджету громади до попереднього бюджетного періоду, %	109,3	105,7	76,3	118,4	93,5	121,3
Темп росту обсягу видаткової частини бюджету громади до попереднього бюджетного періоду, %	108,7	106,8	82,7	120,9	80,3	123,7
Співвідношення дефіциту/профіциту бюджету громади до доходної частини бюджету, %	0,5	-0,6	-9,0	-11,4	4,3	10,8
Співвідношення сальдо операційного балансу бюджету громади до операційних доходів відповідного бюджетного періоду, %	9,2	11,8	6,8	12,4	13,9	19,2
Рівень покриття фінансовими доходами видатків на обслуговування боргу, %	борг відсутній	борг відсутній	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Рівень самостійності бюджету достатній, залежність від базової дотації у I півріччі 2023 року була низькою (у попередніх періодах цей вид трансфертів бюджет Кам'янської міської територіальної громади не отримував). Бюджетом громади на 2023 рік передбачено надходження базової дотації в обсязі 90,2 млн. грн., з яких у I півріччі 2023 року надійшло 45,1 млн. грн., або 50% річного плану.

Зважаючи на структуру господарського комплексу, для бюджету Кам'янської міської територіальної громади характерним є значний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, крім того має місце суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств. За результатами I півріччя 2023 року надходження від ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ» формували 27,2% доходної частини загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів, від АТ «ДНПРОАЗОТ» – 9,3%. Чутливість доходної частини бюджету громади до

економічних ризиків є значною, як і в більшості інших громад України, на території яких також сформований потужний промисловий комплекс.

Бюджет Кам'янської міської територіальної громади у форматі бюджетного балансу із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено нижче (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2. Агрегований бюджет Кам'янської міської територіальної громади у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	I півр. 2022			I півр. 2023		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано
Податкові надходження	920 523,3	4 504,7	925 028,0	1 045 027,4	4 452,3	1 049 479,7
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	8 874,7	11 409,2	20 283,9	13 131,1	35 110,4	48 241,5
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	273 645,9	3 100,0	276 745,9	379 263,0	0,0	379 263,0
Операційні надходження всього	1 203 044,0	19 014,0	1 222 057,9	1 437 421,5	39 562,7	1 476 984,3
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	820 126,2	10 456,7	830 582,9	981 275,7	27 824,5	1 009 100,3
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	140 667,4	0,0	140 667,4	184 801,1	0,0	184 801,1
Операційні видатки всього	960 793,5	10 456,7	971 250,3	1 166 076,8	27 824,5	1 193 901,3
Операційний баланс	242 250,4	8 557,2	250 807,6	271 344,7	11 738,2	283 082,9
Фінансовий дохід	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	31 300,2	0,0	31 300,2	27 081,1	0,0	27 081,1
Фінансовий баланс	-31 300,2	0,0	-31 300,2	-27 081,1	0,0	-27 081,1
Поточний баланс	210 950,2	8 557,2	219 507,4	244 263,7	11 738,2	256 001,9
Капітальні надходження	0,1	2 945,2	2 945,3	0,7	9 556,5	9 557,1
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	219,9	0,0	219,9	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	220,0	2 945,2	3 165,2	0,7	9 556,5	9 557,1
Придбання основного капіталу	0,0	7 001,3	7 001,3	0,0	8 554,6	8 554,6
Капітальні трансферти	47,8	61 694,8	61 742,6	0,0	95 882,0	95 882,0
Капітальні видатки всього	47,8	68 696,1	68 743,9	0,0	104 436,6	104 436,6
Капітальний баланс	172,2	-65 750,9	-65 578,8	0,7	-94 880,1	-94 879,4
Баланс після капітальних видатків	211 122,4	-57 193,7	153 928,7	244 264,4	-83 141,9	161 122,4
Кредитування (з врахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	211 122,4	-57 193,7	153 928,7	244 264,4	-83 141,9	161 122,4
Фінансування	-211 122,4	57 193,7	-153 928,7	-244 264,4	83 141,9	-161 122,4
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Бюджет Кам'янської міської територіальної громади за результатами виконання в I півріччі 2023 року, як і в попередніх періодах, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. У поточному році міська рада активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами не проводила. При цьому Кам'янська міська рада здійснювала видатки на обслуговування боргу, відповідно фінансовий баланс мав негативне значення. Перевищення обсягів поточних надходжень над обсягами поточних видатків як за загальним, так і за спеціальним фондами

забезпечило позитивне сальдо поточного балансу, яке спрямовувалося на покриття дефіциту капітального балансу бюджету.

Бюджет громади за підсумками I півріччя 2023 року виконано з профіцитом обсягом 161,12 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 244,26 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 83,14 млн. грн. Основні джерела фінансування бюджету Кам'янської міської територіальної громади з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено нижче (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3. Основні джерела фінансування бюджету Кам'янської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	I півр. 2022			I півр. 2023		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Виконано
Профіцит/дефіцит	211 122,4	-57 193,7	153 928,7	244 264,4	-83 141,9	161 122,4
Фінансування	-211 122,4	57 193,7	-153 928,7	-244 264,4	83 141,9	-161 122,4
Зміни залишків	-115 982,5	2 194,9	-113 787,6	-85 174,8	-10 369,2	-95 544,0
залишок на початок року	16 011,7	20 173,8	36 185,5	19 132,6	9 958,5	29 091,2
залишок на кінець року	131 994,2	17 978,9	149 973,1	104 307,4	20 327,7	124 635,1
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	-40 160,5	-40 160,5	0,0	-65 490,0	-65 490,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	-40 160,5	-40 160,5	0,0	-65 490,0	-65 490,0
Інші розрахунки	0,0	19,4	19,4	-95,3	6,8	-88,5
кошти, що передаються до бюджету розвитку	-95 139,8	95 139,8	0,0	-158 994,3	158 994,3	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку. Також за рахунок коштів бюджету розвитку здійснювались витрати на погашення місцевих запозичень відповідно до укладених угод.

3.2. Ліквідність

Ліквідність бюджету громади за результатами 2020-2022 рр. перебувала на невисокому рівні за загальним фондом та помірному рівні за спеціальним фондом. У I півріччі 2023 року показники ліквідності зросли до високого рівня за загальним та спеціальним фондами (Таблиця 3.4).

Таблиця 3.4. Динаміка показників ліквідності бюджету Кам'янської міської територіальної громади

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Співвідношення залишків на рахунках загального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків загального фонду за аналізований бюджетний період, %	1,8	1,2	0,6	0,8	0,9	8,7
Співвідношення залишків на рахунках спеціального фонду місцевого бюджету з урахуванням коштів на депозитах до видатків спеціального фонду за аналізований бюджетний період, %	2,5	1,2	1,4	2,6	5,2	15,4
Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості загального фонду станом на кінець бюджетного періоду до видатків загального фонду за цей період (без урахування коштів, що передаються до спеціального фонду), %	3,1	2,2	3,4	1,0	6,8	9,1
Співвідношення кредиторської заборгованості спеціального фонду станом на кінець бюджетного періоду до видатків спеціального фонду за цей період, %	0,1	0,0	0,0	0,01	0,29	0,03
Співвідношення обсягу залучених позичок з єдиного казначейського рахунку до доходів загального фонду бюджету, %	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Станом на 01.01.2023 р. та 01.07.2023 року обсяг кредиторської заборгованості бюджету за спеціальним фондом був несуттєвим. У свою чергу протягом 2022 року та I півріччя 2023 року утворився значний обсяг кредиторської заборгованості загального фонду бюджету громади, що зумовлено особливостями казначейського обслуговування бюджетів відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану».

Протягом 2017 та 2018 років, зважаючи на низькі показники ліквідності, до бюджету міста залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів (в межах бюджетного періоду) за загальним фондом. Залежність від залучення позичок у 2017 році була помірною, у 2018 році – низькою. У 2019-2022 рр. та I півріччі 2023 року короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів не залучалися.

3.3. Виконання доходної частини бюджету

Протягом I півріччя 2023 року до доходної частини бюджету громади надійшло 1 486,5 млн. грн. Обсяг доходної частини бюджету збільшився на 21,3 % до відповідного показника у I півріччі 2022 року, обсяг власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 16,8% (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5. Виконання доходної частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади, тис. грн.

Показники	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (виконано)	2023 (план)	I півр. 2023 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	1 559 277,2	1 813 391,9	1 883 906,3	2 119 942,5	1 049 479,7	49,5	113,5
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	72,5	71,2	79,2	74,4	70,6	94,9	93,5
Податок на доходи фізичних осіб	830 464,6	929 413,4	954 971,8	1 000 000,0	503 180,9	50,3	104,2
Податок на прибуток підприємств	128,2	34,2	190,8	320,0	490,4	153,2	257,1
Рентна плата	2,07	0,01	0,005	0,000	0,004	-	147,3
Акцизний податок	80 178,0	98 577,2	80 213,4	121 500,0	51 304,5	42,2	155,8
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб)	19 517,7	26 643,6	25 440,6	25 000,0	15 197,3	60,8	159,1
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	495 631,1	592 633,4	652 143,9	780 000,0	385 740,5	49,5	124,2
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	397,7	484,9	251,4	345,0	119,4	34,6	131,8
Єдиний податок	124 160,9	156 588,7	161 557,2	184 400,0	88 817,9	48,2	105,7
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	109,9	153,8	216,6	230,0	176,4	76,7	228,1
Інші податки та збори	8 687,0	8 862,6	8 920,7	8 147,5	4 452,3	54,6	98,8
Неподаткові надходження	61 505,6	83 800,1	42 768,2	114 199,7	48 241,5	42,2	237,8
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	2,9	3,3	1,8	4,0	3,2	81,0	196,0
Власні надходження бюджетних установ та організацій	41 633,0	61 796,8	22 028,0	79 321,4	30 998,3	39,1	271,9
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	15,1	0,0	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	4 434,8	3 729,9	2 481,1	9 700,0	1 378,5	14,2	133,0
Державне мито	1 194,5	1 289,2	873,6	950,0	801,7	84,4	316,7
Плата за надання адміністративних послуг	5 961,8	9 678,2	12 344,5	14 438,0	6 347,5	44,0	118,6
Інші неподаткові надходження	8 281,5	7 290,8	5 040,9	9 790,3	8 715,6	89,0	388,6
Доходи від операцій з капіталом	16 582,5	20 608,1	8 199,2	10 500,2	9 557,1	91,0	324,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,77	0,81	0,34	0,37	0,64	174,4	267,5
Кошти від продажу основного капіталу	9 862,5	437,7	0,3	500,2	90,9	18,2	47 415,0
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	6 720,1	20 170,5	8 198,9	10 000,0	9 466,2	94,7	321,4
Цільові фонди	0,0	8 000,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом доходів	1 637 365,3	1 925 800,2	1 934 873,7	2 244 642,4	1 107 278,4	49,3	116,8
Трансферти з державного бюджету	423 300,9	576 739,7	431 470,5	570 455,2	363 608,2	63,7	134,9
Трансферти з місцевих бюджетів	90 753,2	43 701,4	13 595,2	33 839,5	15 654,8	46,3	213,0
Усього	2 151 419,5	2 546 241,2	2 379 939,3	2 848 937,0	1 486 541,4	52,2	121,3

Джерело: Кам'янська міська рада, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основними джерелами формування доходної бази бюджету Кам'янської міської територіальної громади у I півріччі 2023 року, як і в попередніх періодах, залишалися податкові надходження та трансферти (з державного та місцевого бюджетів). Протягом I півріччя 2023 року, обсяг податкових надходжень зростав, що було забезпечено збільшенням обсягів надходжень майже за усіма основними джерелами, крім екологічного податку.

Обсяги надходжень трансфертів до бюджету громади протягом I півріччя 2023 року зросли, передусім внаслідок надходжень до бюджету громади базової дотації та додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації. У попередньому бюджетному періоді такі види трансфертів до бюджету громади не надходили. При цьому структура міжбюджетних трансфертів бюджету громади, що склалася протягом усього аналізованого періоду, свідчить про збереження достатнього рівня самостійності місцевого бюджету, залежність бюджету від надходжень базової дотації у поточному році була низькою.

Обсяги неподаткових надходжень у I півріччі 2023 року зросли на 37,8% до відповідного показника у I півріччі 2022 року внаслідок покращення динаміки за усіма основними джерелами. Зокрема мало місце збільшення обсягів власних надходжень бюджетних установ, плати за оренду комунального майна, державного мита, плати за надання адміністративних послуг, інших неподаткових надходжень. У I півріччі 2023 року, як і в 2018-2022 рр. міська рада кошти на депозит в установах банків не розміщувала та відсоткові платежі за користування тимчасово вільними бюджетними коштами до бюджету громади не надходили.

За результатами I півріччя 2023 року обсяги надходжень від операцій з капіталом зросли в 3,2 рази, як за рахунок збільшення обсягів надходжень від продажу землі, так і від приватизації комунального майна. Сукупна питома вага доходів від операцій з капіталом за результатами I півріччя 2023 року зросла, але залишалась невисокою – вони формували 0,64% загального обсягу доходної частини бюджету громади.

Починаючи з 24 лютого 2022 року на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливають негативні наслідки російської військової агресії проти України. При цьому за результатами I півріччя 2023 року динаміка надходжень за більшістю основних джерел доходів бюджету громади покращилась, порівняно з минулим роком. Рівень виконання плану за доходами був високим: уточнений річний план на 2023 рік за доходами в цілому було виконано у січні-червні 2023 року на 52,2%, у тому числі відповідні планові річні показники доходної частини загального фонду виконані на 52,3%, спеціального фонду – на 45,9% (Додатки до рейтингового звіту №№3-4).

Основними джерелами загального фонду бюджету громади у I півріччі 2023 року залишалися податок та збір на доходи фізичних осіб, плата за землю (орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб у складі податку на майно), єдиний податок, а також акцизний податок.

Податок на доходи фізичних осіб, як і раніше, мав найбільшу питому вагу в структурі доходів загального фонду бюджету громади без урахування трансфертів (47,6%). За результатами I півріччя 2023 року обсяги надходжень за цим джерелом зросли на 4,2% до відповідного показника у I півріччі 2022 року, рівень виконання плану був високим – 50,3% планового річного показника та 102,4% планового показника на півріччя. Зростання обсягу надходжень відбулось за рахунок зростання податку з доходів військовослужбовців (в 2,1 рази), податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами із доходів платника податку інших ніж заробітна плата (в 2,25 рази) та податку на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування (на 11,1%). Позитивно на динаміку надходжень податку впливало також збереження зарахування додаткового нормативу у розмірі 4% податку на доходи фізичних осіб за рахунок зниження надходжень до державного бюджету. Разом з тим мало місце скорочення обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати – на 2,9% за результатами I півріччя 2023 року.

В аналізованому періоді в місті зберігалась висока галузева концентрація надходжень до бюджету громади податку на доходи фізичних осіб, а також концентрація надходжень цього податку за окремими основними платниками, в тому числі: ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ»⁷, АТ «ДНІПРОАЗОТ», ПрАТ «ЮЖКОКС», ПрАТ «ДНІПРО-ВАГОНМАШ», Регіональна філія «Придніпровська залізниця» ПАТ «Українська залізниця».

Близько 36,5% доходів загального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів) у аналізованому періоді формували надходження плати за землю в складі податку на нерухомість (разом земельний податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб), 88,9% надходжень яких становила орендна плата. За результатами I півріччя 2023 року сукупний обсяг надходжень земельного податку та орендної плати за землю збільшився до відповідного показника у I півріччі 2022 року на 24,2%, рівень виконання плану за надходженнями земельних платежів був високим – 49,5% планового річного показника та 101,2% планового показника на півріччя. Найбільші платники земельних платежів до бюджету громади – великі промислові підприємства: ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ», АТ «ДНІПРОАЗОТ», ПрАТ «ЮЖКОКС», ПрАТ «ДНІПРОВАГОНМАШ», а також Регіональна філія «Придніпровська залізниця» АТ «УКРАЇНЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ».

Упродовж I півріччя 2023 року до загального фонду бюджету Кам'янської міської територіальної громади надійшло 88,8 млн. грн. єдиного податку (8,4% доходів загального фонду без урахування трансфертів) – на 5,7% більше показника у I півріччі 2022 року. Рівень виконання плану був невисоким: 48,2% планового річного показника та 92,9% планового показника на півріччя. На динаміку надходжень та рівень виконання плану значною мірою впливали пільги надані платникам єдиного податку. Зокрема негативний вплив мали норми Закону України від 15.03.2022 р. №2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», прийняті з метою зменшення податкового навантаження на бізнес в умовах воєнного стану, в частині надання права платникам

⁷ У липні 2021 року відбувся аукціон з продажу майнового комплексу ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» у рамках процедури санації підприємства. Переможцем торгів став ПрАТ «Дніпровський коксохімічний завод» – з 14.02.2022 року має назву ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ»

єдиного податку I та II групи тимчасово, з 01.04.2022 р. до припинення або скасування воєнного стану не сплачувати єдиний податок.

Вагомим джерелом наповнення загального фонду бюджету залишається акцизний податок. Упродовж I півріччя 2023 року до загального фонду бюджету громади загалом надійшло 51,3 млн. грн. акцизного податку (акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів та акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів), що в цілому становило 42,2% планового річного показника та було на 55,8% більше за відповідний показник у I півріччі 2022 року. Зокрема, мало місце збільшення надходжень акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів. Найбільшим платником акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів є ТОВ «АТБ-Маркет». Також, внаслідок відновлення оподаткування нафтопродуктів на державному рівні, суттєво зросли обсяги надходжень від акцизного податку з виробленого та ввезеного пального.

Основними джерелами наповнення спеціального фонду бюджету громади є доходи бюджету розвитку, власні надходження бюджетних установ, екологічний податок та, в окремі періоди, трансферти. Загалом, протягом I півріччя 2023 року до спеціального фонду бюджету надійшло 45 млн. грн. – в 2,1 рази більше, ніж у I півріччі 2022 року. Збільшення обсягів надходжень відбулось майже за усіма основними джерелами власних доходів спеціального фонду, крім екологічного податку. Трансферти до спеціального фонду бюджету громади у I півріччі 2023 року не надходили.

Доходи бюджету розвитку зросли у I півріччі 2023 року в 3,2 рази до відповідного попереднього бюджетного періоду внаслідок збільшення обсягу надходжень від продажу землі та майна. Питома вага доходів бюджету розвитку у доходах спеціального фонду бюджету громади (без урахування трансфертів) становила 21,2% (15,6% у I півріччі 2022 року). Суттєвим джерелом наповнення бюджету розвитку, крім його доходів, є кошти, що передаються із загального фонду до спеціального. На покриття дефіциту бюджету розвитку в I півріччі 2023 року із загального фонду до спеціального було спрямовано майже 159 млн. грн., а загалом в 2023 році планується передати до спеціального фонду 304,8 млн. грн. При цьому необхідно відзначити, що станом на 01.07.2023 р. прямиий борг Кам'янської міської ради становив 313,2 млн. грн.

Протягом I півріччя 2023 року до доходної частини бюджету громади надійшло 1 486,5 млн. грн. Обсяг доходної частини бюджету збільшився на 21,3 % до відповідного показника у I півріччі 2022 року, обсяг власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 16,8%. Починаючи з 24 лютого 2022 року на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливають негативні наслідки російської військової агресії проти України. При цьому за результатами I півріччя 2023 року динаміка надходжень за більшістю основних джерел доходів бюджету громади покращилась, порівняно з минулим роком. Рівень виконання плану за доходами був високим: уточнений річний план на 2023 рік за доходами в цілому було виконано у січні-червні 2023 року на 52,2%, у тому числі відповідні планові річні показники доходної частини загального фонду виконані на 52,3%, спеціального фонду – на 45,9%.

3.4. Виконання видаткової частини бюджету

Обсяг видаткової частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади за результатами I півріччя 2023 року становив 1 325,4 млн. грн., що на 23,7% більше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2023 рік річний план за видатками бюджету було виконано у січні-червні поточного року на 48,4% (Таблиця 3.6).

Таблиця 3.6 Основні показники виконання видаткової частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (виконано)	2023 (план)	I півр. 2023 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	188 712,1	187 002,5	186 049,2	210 821,8	98 080,2	46,5	127,0
Освіта	948 493,8	1 145 435,2	1 072 655,5	1 213 529,3	590 546,3	48,7	111,5
Охорона здоров'я	213 028,6	144 664,7	145 688,9	194 354,5	91 171,9	46,9	129,7
Соціальний захист і соціальна допомога	73 868,2	105 160,8	119 526,4	175 477,5	78 449,5	44,7	171,9
Культура і мистецтво	48 189,4	56 849,8	54 862,3	63 462,1	28 253,3	44,5	112,3
Фізична культура і спорт	81 268,8	120 760,3	49 303,4	55 563,5	26 611,8	47,9	115,7
Житлово-комунальне господарство	308 020,6	268 538,2	268 020,3	395 967,0	183 899,0	46,4	131,7
Економічна діяльність, у т. ч.	456 757,3	742 123,9	266 060,4	330 046,8	193 464,4	58,6	155,5
Землеустрій	3 896,5	1 620,9	49,9	100,0	0,0	0,0	-
Будівництво та регіональний розвиток	223 057,7	460 336,9	6 449,6	18 574,4	0,0	0,0	0,0
Транспорт	116 562,2	143 210,1	133 501,1	192 097,1	103 306,3	53,8	157,7
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	6 817,5	7 797,8	7 765,7	7 800,0	3 526,0	45,2	104,7
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	106 423,4	129 158,2	118 294,1	111 475,3	86 632,0	77,7	174,0
Інша діяльність, у т. ч.	24 490,4	60 353,7	109 320,1	91 966,3	33 942,6	36,9	94,1
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	0,0	0,0	5 257,3	684,0	0,0	0,0	-
Громадський порядок та безпека	384,8	0,0	13 999,2	1 499,8	1 499,8	100,0	-
Охорона навколишнього природного середовища	10 102,3	8 484,2	9 588,3	12 617,4	1 892,6	15,0	126,8
Засоби масової інформації	5 900,1	9 100,8	6 433,0	7 988,2	3 469,1	43,4	105,6
Обслуговування боргу	8 103,3	42 768,7	74 042,3	69 176,9	27 081,1	39,1	86,5
Разом видатків	2 342 829,3	2 830 889,3	2 271 486,4	2 731 188,8	1 324 419,0	48,5	123,6
Трансферти іншим бюджетам	2 684,7	5 781,1	6 607,8	7 921,9	1 000,0	12,6	2 091,0
Усього видатків	2 345 514,1	2 836 670,4	2 278 094,3	2 739 110,6	1 325 419,0	48,4	123,7

Джерело: Кам'янська міська рада

Основним напрямом видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Суттєві обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», за яким обраховуються, в тому числі, внески органів

місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств міста. За більшістю основних напрямів обсяг видатків зростає.

Слід зазначити, що починаючи з 24 лютого 2022 року видатки з бюджету громади здійснювалися з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Постановою встановлено пріоритетність здійснення видатків Казначейством та органами Казначейства, відповідно до якої у першу чергу проводять видатки оборони, у другу – видатки за захищеними статтями та інші необхідні видатки, у третю – інші поточні видатки та більшість капітальних видатків. У I півріччі 2023 року питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету громади зросла, порівняно із відповідним періодом минулого року, але залишалась невисокою – 7,9%.

Структуру видаткової частини бюджету громади за економічною класифікацією наведено нижче (Таблиця 3.7).

Таблиця 3.7. Основні показники виконання видаткової частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади за економічною класифікацією видатків, тис. грн.

Показник	2020	2021	2022	I півр. 2023
Поточні видатки	1 914 408,5	2 120 818,4	2 115 204,0	1 220 982,4
<i>питома вага поточних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	81,6	74,8	92,8	92,1
Оплата праці та нарахування на заробітну плату	943 396,2	1 128 569,1	1 128 166,9	559 806,2
Оплата праці	772 324,0	923 615,5	922 999,3	456 584,3
Нарахування на оплату праці	171 072,2	204 953,5	205 167,6	103 222,0
Використання товарів і послуг	646 699,0	653 307,3	596 479,5	446 760,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	50 916,5	44 250,3	20 570,8	21 085,6
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	947,2	146,0	138,0	185,7
Продукти харчування	57 892,6	78 621,9	26 394,6	24 380,5
Оплата послуг (крім комунальних)	363 157,5	335 726,3	374 463,0	268 333,4
Видатки на відрядження	604,4	281,7	222,2	136,4
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	124 580,2	133 695,9	132 979,2	103 810,4
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	48 600,6	60 585,3	41 711,7	28 828,0
Обслуговування боргових зобов'язань	8 103,3	42 768,7	74 042,3	27 081,1
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	7 995,7	42 545,7	73 975,2	27 081,1
Обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань	107,6	223,0	67,1	0,0
Поточні трансферти	287 642,6	263 236,1	275 211,1	159 392,2
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	285 925,6	260 192,2	270 987,6	158 392,2
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	1 717,1	3 043,9	4 223,5	1 000,0
Соціальне забезпечення	27 489,3	31 363,5	39 984,7	25 408,9
Виплата пенсій і допомоги	0,0	0,0	0,0	0,0
Стипендії	0,0	0,0	0,0	0,0
інші виплати населенню	27 489,3	31 363,5	39 984,7	25 408,9
інші поточні видатки	1 078,0	1 573,6	1 319,4	2 533,9
Капітальні видатки	431 105,6	715 852,0	162 842,5	104 436,6
<i>питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	18,4	25,2	7,1	7,9
Придбання основного капіталу	259 916,5	417 221,2	24 726,4	8 554,6
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	21 341,7	41 083,0	12 165,7	5 436,5
Капітальне будівництво (придбання)	57 700,1	84 223,0	0,0	0,0
Капітальний ремонт	97 085,0	59 889,9	6 111,1	3 118,0
Реконструкція та реставрація	83 789,6	232 025,2	6 449,6	0,0
Придбання землі та нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0	0,0
Капітальні трансферти	171 189,2	298 630,8	138 116,1	95 882,0
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	169 711,8	295 782,7	135 779,6	95 882,0
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	967,7	2 737,2	2 336,5	0,0
Капітальні трансферти населенню	509,7	110,9	0,0	0,0
Усього	2 345 514,1	2 836 670,4	2 278 094,3	1 325 419,0

Джерело: Кам'янська міська рада

Протягом I півріччя 2023 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Кам'янської міської ради та здійснювались витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради

проводилось відповідно до укладених угод. Кам'янська міська рада дотримується обмежень чинного законодавства стосовно обсягу видатків на обслуговування місцевого боргу. Відповідно до ст.74 Бюджетного кодексу України, Постанови Кабінету міністрів України від 16.02.2011 р. №110 та Наказу Міністерства фінансів України від 30.09.2021 р. №532, питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій крім освітньої) не повинна перевищувати 10%. У I півріччі 2023 року питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та становила 2,28% видатків загального фонду бюджету громади (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій крім освітньої).

Обсяг видаткової частини бюджету Кам'янської міської територіальної громади за результатами I півріччя 2023 року становив 1 325,4 млн. грн., що на 23,7% більше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2023 рік річний план за видатками бюджету було виконано у січні-червні поточного року на 48,4%.

Основними напрямками видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю». За більшістю основних напрямів обсяг видатків зростає. Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету громади другий рік поспіль була невисокою (7,9% у I півріччі 2023 року), що зумовлено особливостями казначейського обслуговування бюджетів в умовах воєнного стану.

Протягом I півріччя 2023 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Кам'янської міської ради та здійснювались витрати на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод, питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою.

4. Боргові зобов'язання громади

4.1. Боргова історія

Боргова політика Кам'янської міської ради визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з енергоефективності на території Кам'янської міської територіальної громади, будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурної сфери. Кам'янське має позитивну кредитну історію. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися відповідно до укладених угод у повному обсязі.

Станом на 01.07.2023 р. обсяг прямого боргу Кам'янської міської ради (без урахування позик, залучених із єдиного казначейського рахунку) становив 313,2 млн. грн. Пряме боргове навантаження доходної частини бюджету громади перебувало на помірному рівні. Місцеві гарантії Кам'янською міською радою не надавались.

4.2. Консолідований борг

Прямі боргові зобов'язання

Протягом 2022 року короткострокових позичок з єдиного казначейського рахунку до бюджету громади не залучалось. Разом з тим, залишок непогашених середньострокових позик станом на 01.07.2023 р. становив 52 639,3 тис. грн. та включав непогашений залишок за середньостроковими позиками, залученими у попередніх бюджетних періодах з єдиного казначейського рахунку в зв'язку з невиконанням плану за доходами загального фонду, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів. Відповідно до Бюджетного кодексу України (п.21 прикінцевих та перехідних положень) погашення заборгованості за середньостроковими позиками перед державним бюджетом, яка знаходиться на обліку в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, не здійснюється до законодавчого врегулювання цього питання.

У 2017 році було прийнято рішення міської ради про здійснення **зовнішнього запозичення до бюджету міста та укладено кредитну угоду з Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО)** на суму 11 800 тис. грн. з метою фінансування проєкту «Підвищення енергоефективності в місті Кам'янське». Граничний строк дії договору – 5 років, відсоткова ставка за користування кредитними коштами – 3% річних. До бюджету громади надійшло 11 800 тис. грн. кредитних коштів від НЕФКО. У 2020-2023 рр. з бюджету громади здійснювалась сплата відсотків за кредитом та було здійснено погашення кредиту відповідно до графіку платежів. Станом на 01.01.2023 р. кредит погашено в повному обсязі, борг за зовнішнім запозиченням відсутній.

У 2020 році було прийнято рішення міської ради про здійснення **внутрішнього запозичення до бюджету міста на суму 170 млн. грн. у формі укладання кредитного договору з ПАТ «Державний ощадний банк України»**. Метою запозичення є

залучення коштів для фінансування видатків бюджету розвитку міста Кам'янське на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурної сфери.

Місцеве запозичення було здійснено на таких умовах:

- розмір (основна сума) та валюта запозичення – 170 млн. грн.;
- форма надання кредиту – моновалютна невідновлювальна кредитна лінія;
- строк кредитування – 60 місяців від дати укладання кредитного договору;
- надходження кредитних коштів до міського бюджету до 31.12.2020 р.;
- процентна ставка за користування кредитними коштами – 16,5% річних (із можливістю перегляду кожні 6 місяців у разі зміни облікової ставки Національного банку України).

Погашення кредиту та сплата відсотків за користування залученими коштами має здійснюватися щомісячно у строки та згідно з умовами, встановленими договором. Загалом до бюджету громади залучено 169 837,7 тис. грн. кредитних коштів внутрішнього запозичення 2020 року. У 2020-2022 рр. та у поточному році з бюджету громади здійснювалась сплата відсотків за кредитом, також було здійснено часткове погашення кредиту відповідно до графіку платежів. Залишок боргу за внутрішнім запозиченням 2020 року станом на 01.07.2023 р. становив 79 300 тис. грн.

У 2021 році було прийнято рішення міської ради про здійснення **внутрішнього запозичення до бюджету громади на суму 351 млн. грн. у формі укладання кредитного договору з ПАТ «Державний ощадний банк України»**. Метою запозичення є залучення коштів для фінансування видатків бюджету розвитку громади на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурної сфери, придбання обладнання довгострокового користування та міських автобусів.

Місцеве запозичення було здійснено на таких умовах:

- розмір (основна сума) та валюта запозичення – 351 млн. грн.;
- форма надання кредиту – невідновлювальна кредитна лінія;
- строк кредитування – 60 місяців від дати укладання кредитного договору;
- відсоткова ставка – облікова ставка НБУ+ 6% річних, але не більше 25% річних (на дату укладення договору – 13,5%).

Загалом до бюджету громади було залучено 350 321,9 тис. грн. кредитних коштів внутрішнього запозичення 2021 року. Протягом 2021 року з бюджету громади здійснювалась сплата відсотків за кредитом, тоді як термін погашення ще не настав. У минулому та поточному роках здійснювалось обслуговування боргу відповідно до графіку та було здійснено часткове погашення кредиту. Залишок боргу за внутрішнім запозиченням 2021 року станом на 01.07.2023 р. становив 233 940 тис. грн.

У 2021 році Кам'янською міською радою отримано від Міністерства фінансів України погодження обсягів та умов здійснення місцевих запозичень до бюджету розвитку Кам'янської міської територіальної громади шляхом укладання Угоди про передачу коштів між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України та Кам'янською міською радою відповідно до умов Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком за проектом «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» з метою впровадження заходів за **проектом «Реконструкція (термомодернізація) будівель закладів освіти, науки та спорту, закладів охорони здоров'я м. Кам'янське» на суму 12,5 млн. євро** (терміном на 22 роки) та за **проектом «Капітальний ремонт лінії зовнішнього освітлення із впровадженням енергозберігаючих технологій у місті Кам'янське» на суму 9,5 млн. євро** (терміном на 15 років). Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України та Кам'янською міською радою підписані 24.11.2021 р. Станом на 01.07.2023 р. кошти місцевих запозичень за вищевказаними угодами Кам'янська міська рада не отримувала.

Місцевий борг бюджету Кам'янської міської територіальної громади за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку, станом на 01.07.2023 р. становив 313 240 тис. грн. Пряме боргове навантаження перебувало на помірному рівні та становило 14% затвердженого на 2023 рік обсягу доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів.

Умовні зобов'язання (гарантії)

За інформацією міської ради місцеві гарантії не надавались, гарантований борг станом на 01.07.2023 р. був відсутній.

Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

Станом на 01.07.2023 р. бюджет Кам'янської міської територіальної громади мав прострочену кредиторську заборгованість обсягом 16 125,5 тис. грн. за загальним фондом.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

Кам'янська міська рада також має намір здійснити місцеве внутрішнє запозичення до спеціального фонду (бюджету розвитку) бюджету Кам'янської міської територіальної громади шляхом залучення кредиту у формі укладання угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, та Кам'янською міською радою з метою забезпечення фінансування **інвестиційного проекту «Оновлення рухомого складу Комунального підприємства Кам'янської міської ради відповідно до фінансової угоди «Міський громадський транспорт України II»** між Україною та Європейським інвестиційним банком. Вищезазначеним проектом передбачено закупівлю 20 нових трамвайних вагонів на загальну суму 14,3 млн. євро. Строк запозичення становить до 22 років для

кожного траншу, включаючи пільговий період до 5 років. Кам'янською міською радою 26.06.2023 р. було направлено письмове повідомлення до Міністерства фінансів України для погодження обсягу та умов здійснення запозичення.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Кам'янської міської територіальної громади підтверджено на рівні **uaA-**, з прогнозом «негативний» та збереженням у Контрольному списку.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники міста Кам'янське у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Податкові надходження	1 231 514,3	1 504 469,2	1 559 277,2	1 813 391,9	1 883 906,3	1 049 479,7
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	158 590,1	134 973,7	61 505,6	91 793,8	42 768,2	48 241,5
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	1 278 753,7	1 174 256,6	424 654,8	466 532,5	444 482,7	379 263,0
Операційні надходження всього	2 668 858,1	2 813 699,5	2 045 437,6	2 371 718,2	2 371 157,1	1 476 984,3
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	1 548 348,1	1 732 353,2	1 591 173,3	1 783 450,0	1 725 965,8	1 009 100,3
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	875 999,3	640 224,4	315 131,9	294 599,6	315 195,9	184 801,1
Операційні видатки всього	2 424 347,4	2 372 577,6	1 906 305,2	2 078 049,6	2 041 161,7	1 193 901,3
Операційний баланс	244 510,7	441 121,9	139 132,4	293 668,5	329 995,4	283 082,9
Фінансовий дохід	5,1	7,0	0,0	6,3	0,0	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	8 103,3	42 768,7	74 042,3	27 081,1
Фінансовий баланс	5,1	7,0	-8 103,3	-42 762,4	-74 042,3	-27 081,1
Поточний баланс	244 515,7	441 128,9	131 029,1	250 906,1	255 953,1	256 001,9
Капітальні надходження	55,0	6 398,4	16 582,5	20 608,1	8 199,2	9 557,1
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	89 399,3	153 908,6	583,0	0,0
Капітальні надходження всього	55,0	6 398,4	105 981,9	174 516,8	8 782,2	9 557,1
Придбання основного капіталу	146 079,6	283 743,7	259 916,5	417 221,2	24 726,4	8 554,6
Капітальні трансферти	84 495,3	179 887,8	171 189,2	298 630,8	138 163,9	95 882,0
Капітальні видатки всього	230 574,9	463 631,5	431 105,6	715 852,0	162 890,3	104 436,6
Капітальний баланс	-230 520,0	-457 233,1	-325 123,8	-541 335,2	-154 108,1	-94 879,4
Баланс після капітальних видатків	13 995,8	-16 104,2	-194 094,6	-290 429,1	101 845,1	161 122,4
Кредитування (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	13 995,8	-16 104,2	-194 094,6	-290 429,1	101 845,1	161 122,4
Фінансування	-13 995,8	16 104,2	194 094,6	290 429,1	-101 845,1	-161 122,4
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2018	2019	2020	2021	2022	I півр. 2023
Профіцит/дефіцит	13 995,8	-16 104,2	-194 094,6	-290 429,1	101 845,1	161 122,4
Фінансування	-13 995,8	16 104,2	194 094,6	290 429,1	-101 845,1	-161 122,4
Зміни залишків	-11 714,8	16 523,1	15 587,8	-21 959,4	7 094,3	-95 544,0
залишок на початок року	38 212,3	49 927,1	33 403,9	14 226,1	36 185,5	29 091,2
залишок на кінець року	49 927,1	33 403,9	17 816,1	36 185,5	29 091,2	124 635,1
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	35 293,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	-35 293,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	178 510,7	309 145,3	-108 925,9	-65 490,0
Запозичення	0,0	0,0	180 457,7	351 501,9	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	-1 947,0	-42 356,6	-108 925,9	-65 490,0
Інші розрахунки	-2 281,0	-419,0	-3,9	3 243,3	-13,4	-88,5
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кам'янської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 3

Основні показники виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

Показник	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (виконано)	2023 (план)	I півр. 2023 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податок на доходи фізичних осіб	830 464,6	929 413,4	954 971,8	1 000 000,0	503 180,9	50,3	104,2
Плата за надання адміністративних послуг	5 961,8	9 678,2	12 344,5	14 438,0	6 347,5	44,0	118,6
Державне мито	1 194,5	1 289,2	873,6	950,0	801,7	84,4	316,7
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	128,2	34,2	190,8	320,0	490,4	153,2	257,1
Рентна плата	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	147,3
Акцизний податок	80 178,0	98 577,2	80 213,4	121 500,0	51 304,5	42,2	155,8
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	19 517,7	26 643,6	25 440,6	25 000,0	15 197,3	60,8	159,1
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	495 631,1	592 633,4	652 143,9	780 000,0	385 740,5	49,5	124,2
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	397,7	484,9	251,4	345,0	119,4	34,6	131,8
Єдиний податок	124 160,9	156 588,7	161 557,2	184 400,0	88 817,9	48,2	105,7
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	109,9	153,8	216,6	230,0	176,4	76,7	228,1
Надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	4 434,8	3 729,9	2 481,1	9 700,0	1 378,5	14,2	133,0
Інші надходження загального фонду	5 362,9	7 225,2	5 025,0	5 667,0	4 604,1	81,2	206,0
Разом доходів	1 567 544,3	1 826 451,9	1 895 709,9	2 142 550,0	1 058 159,2	49,4	113,9
Трансферти з державного бюджету	400 498,7	442 825,1	430 887,5	570 455,2	363 608,2	63,7	134,9
у т.ч. базова дотація	0,0	0,0	0,0	90 193,3	45 096,6	50,0	-
Трансферти з місцевих бюджетів	90 753,2	30 971,1	10 529,5	33 839,5	15 654,8	46,3	368,2
Усього загальний фонд	2 058 796,2	2 300 248,1	2 337 126,9	2 746 844,7	1 437 422,2	52,3	119,5

Джерело: Кам'янська міська рада

Додаток до рейтингового звіту № 4

Основні показники виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Кам'янське, тис. грн.

Показник	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (виконано)	2023 (план)	I півр. 2023 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	15,1	0,0	0,0	0,0	-	-
Екологічний податок	8 686,9	8 862,6	8 920,7	8 147,5	4 452,3	54,6	98,8
Інші неподаткові надходження	72,1	65,9	15,9	22,5	11,2	49,8	142,5
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	19 427,3	20 607,9	8 199,2	10 500,0	9 556,5	91,0	324,5
- надходження коштів від приватизації майна	9 856,0	437,4	0,2	500,0	90,2	18,0	83 661,4
- надходження коштів від продажу землі	6 720,1	20 170,5	8 198,9	10 000,0	9 466,2	94,7	321,4
- кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, отримані відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"	2 851,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності (які мають цільове спрямування згідно із законом)	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Власні надходження бюджетних установ	41 633,0	61 796,8	22 028,0	79 321,4	30 998,3	39,1	271,9
Цільові фонди	0,0	8 000,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом доходів	69 821,1	99 348,2	39 163,8	97 991,4	45 018,2	45,9	238,7
Трансферти з державного бюджету	22 802,2	133 914,6	583,0	0,0	0,0	-	-
Трансферти з місцевих бюджетів	0,0	12 730,3	3 065,6	0,0	0,0	-	0,0
Усього спеціальний фонд	92 623,3	245 993,1	42 812,4	97 991,4	45 018,2	45,9	205,0

Джерело: Кам'янська міська рада